

PrO.I-0914/13 /2009

Rada Miasta
Piotrkowa Trybunalskiego

Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego podjęła w dniu 26 marca 2003 r. uchwałę Nr VI/72/2003 w sprawie ustalenia opłat za niektóre świadczenia przedszkoli publicznych samorządowych prowadzonych przez gminę Piotrków Trybunalski, która zmieniona została uchwałą Nr XXX/516/08 z 26 listopada 2008 r.

Zgodnie z § 1 uchwały Nr XXX/516/08, § 1 ust. 1 uchwały Nr VI/72/2003 otrzymał nowe brzmienie, tj. „za świadczenia w publicznych przedszkolach samorządowych prowadzonych przez Gminę Piotrków Trybunalski, wykraczające poza podstawy programowe wychowania przedszkolnego ustawowo realizowane przez Gminę nieodpłatnie (...) – ustala się opłatę miesięczną w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę (...)”.

Bez zmian pozostał zapis ust. 2 § 1, który stanowi, iż opłata, o której mowa w ust. 1 nie obejmuje wyżywienia oraz kosztów zajęć dodatkowych, a w szczególności nauki języków obcych i rytmiki.

Powyższe postanowienia podjęte zostały z istotnym naruszeniem prawa, a w szczególności z przepisem art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 5 ust. 5 ustawy o systemie oświaty zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli należy do zadań własnych gminy. Środki na realizację zadań oświatowych, w których mieści się prowadzenie przedszkoli, zagwarantowane są w dochodach danej jednostki samorządu terytorialnego. Powyższe środki są przeznaczane między innymi na wynagrodzenia nauczycieli, czy też utrzymanie w należyтым stanie placówek oświatowych. W myśl art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty, Rada posiada prawo ustalenia opłaty za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli. Natomiast art. 6 pkt 1 ww. ustawy stanowi, iż przedszkole publiczne prowadzi bezpłatne nauczanie i wychowanie w zakresie co najmniej podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Dodatkowo, zgodnie z § 10 ust. 2 pkt 1 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.), czas przeznaczony na realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego wynosi nie mniej niż 5 godzin dziennie.

W istniejącym stanie prawnym ustawodawca nie przewidział dla organów stanowiących gmin uprawnienia do ustalania opłaty za korzystanie z przedszkoli w formie opłaty stałej. Rada Miasta nie posiadała więc upoważnienia do nałożenia

90-926 ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 104

opłaty o takim charakterze. Organ nadzoru podziela stanowisko wyrażone w tym zakresie przez Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 11 września 2003 r., sygn. akt II SA/Wr 1250/03 oraz Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z 30 maja 2007 r., sygn. akt IV SA/Wr 122/2007.

Zgodnie z zasadą ekwiwalentności świadczeń opłatę wnosi się za konkretne świadczenie, które przekracza podstawę programową. Rada Miasta posiada więc jedynie prawo do ustalania opłat za indywidualnie wskazane świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych, przekraczające podstawę programową. Dodatkowo, sposób ustalenia odpłatności powinien być oparty na kalkulacji ekonomicznej, a użyta argumentacja racjonalna i należycie uzasadniona.

W ww. uchwałach Rada Miasta nie wskazała natomiast za jakie świadczenia ustalona została stała opłata - odnosząca się do wszystkich rodziców i opiekunów dzieci korzystających ze świadczeń przedszkoli - w wysokości 15% (uprzednio: 12%) minimalnego wynagrodzenia za pracę. Charakter stały tej opłaty nie pozwala na weryfikację, czy nie są nią objęte świadczenia bezpłatne, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 powołanej wyżej ustawy o systemie oświaty.

Ponadto - biorąc powyższe pod uwagę - zastrzeżenia organu nadzoru budzi również treść § 3 uchwały Nr VI/72/2003, w którym Rada powierzyła Prezydentowi Miasta określenie rodzaju świadczeń, za które ustala się odpłatność określona w § 1 ust. 1. Ponieważ Rada nie posiada upoważnienia do przekazania innemu organowi obowiązków nałożonych na nią ww. ustawą, a więc tym samym przekroczyła delegację przewidzianą w art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty.

Mając na względzie wymienione zastrzeżenia, proszę o rozważenie uchylenia przez Radę kwestionowanych zapisów uchwały Nr VI/72/2003 oraz uchwały Nr XXX/516/08 w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma. Po upływie wskazanego terminu organ nadzoru zaskarży te uchwały do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi.

Do wiadomości:
Prezydent Miasta
Piotrkowa Trybunalskiego

Z up. Wojewody Łódzkiego

Elżbieta Stepińska
DYREKTOR WYDZIAŁU
PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO